

Autoilija, kunnioita suojatietä!

Länsimaiset vieraamme muistavat liikenteestämme aina yhden seikan. Autoilijat eivät kunnioita suojateitä. Varoitankin jo etukäteen tänne aikovia tuttuja: suojatiellä et ole suojassa. Suomalaisilla on kokemuksia kaupunkikävelyistä ulkomailla, ja ne ovat monesti positiivisia: suojatiellä sinua kunnioitetaan eli ihmiselämää kunnioitetaan – tai ainakin pelätään sakkoja.

Englannissa, Ruotsissa, Espanjassa, Saksassa, Hollannissa autoilija hiljentää ennen suojatietä, vaikka siellä ei vielä kulkijoita olisikaan, mutta sille aikovia on. Silloin hiljaisemmasta vauhdista pysäyttämisen ennen suojatietä on varmempaa, voihan joku lähteä tietä ylittämään.

Meillä vauhtia ei hiljennetä.

Vauhtia pidetään, jotta kukaan ei uskaltaisi lähteä suojatielle. Siinä sitä sitten jalankulkija odottaa, että kaikki autot menevät. Vain hullunrohkeat astuvat suojatielle autoja uhmaten. Itsellänikin on ollut tapana opettaa autoilijoita astumalla suojatielle ja lähtemällä ylitykseen

Säännöt lienevät kuitenkin aivan riittäviä ja kansainvälisestikin melko yhteneväisiä. Esimerkiksi ”risteystä lähestyvän pitää noudattaa erityistä varovaisuutta” ja ”väistämisvelvollisen pitää hyvissä ajoin nopeutta vähentämällä tai pysähtymällä osoittaa, että hän aikoo noudattaa määräystä” sekä ”suojatietä lähestyvän kuljettajan pitää ajaa sellaista nopeutta, että voi pysäyttää ennen suojatietä, eikä tietenkään saa ajaa suojatiellä jo olevan päälle ja on

sallittava myös suojatielle astuvan kallu”, ettei tämän tarvitse palata takaisin.

Onko kysymys piintyneistä tavoista, joista irrottautuminen on vaikeaa ja ainakin hidasta? Esimerkiksi taajamien nopeusrajoitukset olivat aivan liian pitkään liian korkeita. Suuremmasta nopeudesta hiljentäminen koetaan aikaa vieväksi, vaikka jo seuraavassa risteyksessä jouduttaisiinkin pysähtymään punaisiin valoihin. Taajamien nopeusrajoitusten alentaminen ja niiden tehostuneempi jalka lisäävät suojateiden turvaa.

Ei ole lieventävää, jos ei huomaa jalankulkijaa. Pieniempi vauhti antaa enemmän aikaa havainnointiin. Huonoissa olosuhteissa pitää entisestään skarpata ja hiljentää. Tärkeää on myös väistämisen ja hidastamisen osoittaminen. Jalankulkijan pitää uskaltaa lähteä luottavaisesti suojatielle. Kuljettajan tulee osoittaa aikeensa hyvissä ajoin sekä jäädä muutaman metrin päähän suojatiestä eikä suojatien reunaan. Pysäytysviivat maalaataankin nyt usean metrin päähän suojatiestä ainakin liikennevaloristeyksissä. Jotakin pysäytysviivan tapaista pitäisi kehitellä myös valottomiin risteyksiin, jotta autot jäisivät kauemmas suojatiestä. Valmiina käyttöön on väistämisviiva, ja miksei pysäytysviivasta voisi siihen tarkoitukseen tehdä katkonaista suojatiemerkinän tapaan.

Jalankulkijalle ehkä vaarallisin tilanne syntyy näin:

- Kaksi kaistaa samaan suuntaan.
- Auto pysähtyy ennen suojatietä, jotta jalankulkija pääsisi ylittämään

tietä.

– Viereisellä kaistalla ajava ei muista sääntöä tai ei osaa sitä ja ajaa pysähtymättä suojatietä kulkevan päälle.

Liiallinen kohteliaisuus on pahasta, mutta aina ei ole kyse siitä, vaan jalankulkija on jo saattanut olla suojatiellä, joten auton on pysähtyttävä. Silloin kannattaa pysähtyä muutaman metrin päähän suojatiestä, se saattaa auttaa viereisellä kaistalla ajavaa näkemään, mistä on kysymys.

*Matti Koivurova
Turvallisuusinsinööri*